

Varkenshouder aan 't roer bij VIC Sterksel

Wageningen Universiteit

09.00 uur. Elke maandagmorgen komt Theo Duteweerd, sinds 1 januari 2016 manager van Varkens Innovatie Centrum (VIC) Sterksel, onderdeel van Wageningen Universiteit, vanuit Overijssel naar Wageningen voor een managementoverleg met de directie en afdelingshoofden van Livestock Research. Na bijna een jaar voelt de functie voor Duteweerd nog steeds als nieuw. Als manager van VIC Sterksel, dat 'ook een gewoon operationeel bedrijf' is, krijgt Duteweerd best veel vrijheid om te werken, vindt hij. Deze periode vergadert Duteweerd in Wageningen onder meer over het maken van afspraken met bedrijven die aan VIC Sterksel vragen onderzoek te doen. Na het managementoverleg vervalt het geplande korte overleg met de directeur van Livestock in Wageningen. Hij heeft 'de leukste baan in de hele keten'. Duteweerd: "Er zijn varkenshouders die me voor gek verklaren, in deze, meest conservatieve, sector." Zijn enthousiasme echter kan hij niet verbergen; "Het is fantastisch om het innovatiecentrum te runnen. De huidige lopende proeven geven al zichtbaar resultaat, maar vooral ook de nieuwe vraaggestuurde projecten zoals het opleiden van fokzeugen zijn veelbelovend."

Koploper willen blijven

11.00 uur. Duteweerd rijdt naar Sterksel waar hij zijn e-mail afhandelt. In Wageningen is hij anderhalve dag per week, voor VIC Sterksel is hij de overige tijd beschikbaar. Zijn zeugen had Duteweerd jaren geleden weg gedaan, bij zijn vleesvarkensbedrijf komt hij niet vaak meer; dat is in goede handen bij een ZZP'er sinds Duteweerd koos voor Sterksel na het bestuurswerk bij NVV en POV. Vorig jaar is de ploeg in Sterksel gehalveerd, naar 7,5 fte. Duteweerd zat begin vorig jaar met een gat van 6 ton in de begroting omdat collectieve financiering uitbleef. Vooral door ook zelf opdrachten binnen te halen, kunnen Duteweerd en zijn team toch vele projecten financieren; "De proevenplanning zit aardig vol!" Door de diverse projecten is het gat van 6 ton inmiddels weggewerkt. Duteweerd is er trots op dat de Nederlandse varkenssector koploper is in de wereld; "Maar laten we ervoor zorgen dit te blijven! We moeten dus blijven onderzoeken en innoveren. Anders zijn we onze positie voor altijd kwijt." Daarom is het belangrijk dat varkenshouders collectief blijven meedenken en investeren; "Dit hoeft niet altijd met euro's, het kan ook als onderdeel van een project."

De bevologenheid van de manager van Varkens Innovatie Centrum Sterksel is niet te missen; “We moeten blijven innoveren om koploper in de wereld te blijven en daarnaast zélf zaken durven agenderen!”

Naam: Theo Duteweerd | Functie: manager VIC Sterksel

Opleiding opfokzeugen

12.30 uur. Goedgeleumde medewerkers zijn present als Duteweerd zijn entree maakt in de kantine; hij luncht drie keer per week met de onderzoekers, diervorzorgers en bedrijfsleider. De manager heeft zichzelf verplicht om minimaal één dag per week in de stal te zijn. Dat de bedrijfsvoering onberispelijk moet zijn, staat voor hem als een paal boven water.

“Het opleiden van fokzeugen klinkt wellicht verrassend, maar”, zegt Duteweerd: “Een opfokzeug wordt als vleesbig geboren en behandeld, dat gaat door in de kraamperiode. De beoogde moeder wordt ook in de opfokperiode op de meeste bedrijven als vleesvarken behandeld. En dan moet ze inééns naar de dekstal voor inseminatie. Dan tussen de grote zeugen. En dan tussen twee hekken in de kraamstal plotseling biggetjes werpen.” Het innovatiecentrum wil, samen met partners uit het bedrijfsleven, uitvinden hoe ze binnen een bestaande bedrijfsvoering een opfokopleiding kunnen geven. Contact met de mens, afleidingsmateriaal en ‘belonen’ is nog maar het begin. De proef is pas gestart maar Duteweerd wordt door de gestimuleerde varkens al uitbundiger begroet dan door de gangbare groep ernaast. De projectpartners zijn benieuwd naar de invloed van de proef op karakter en resultaat.

Sector zonder ingrepen

16.00 uur. Een bijeenkomst gaat over het nieuwe verlichtingsproject; “We vervangen TL door led, maar laten ook de zon langzaam op en onder gaan. Welke invloed het licht heeft, zien we door het stresshormoon cortisol te meten bij gespeende biggen. Misschien heeft het licht ook invloed op het staartbijten, en is het een stap in de richting om couperen op een veilige manier te kunnen afschaffen. “Want hoe je het ook wilt zien, we gaan naar een sector zonder ingrepen”, zegt Duteweerd beslist. Hierbij is het volgens hem van groot belang dat je eventuele oplossingen zelf moet aankaarten. “Kom je bij de Tweede Kamer vervolgen vertellen dat de dierenpartijen het allemaal verkeerd hebben, dan ben je al te laat.” Het is volgens Duteweerd jammer dat Van Dam onlangs toch al een mogelijke einddatum voor het verbod op staartcouperen heeft uitgesproken. “We hadden liever éérs een gedegen oplossing gevonden voor het staartbijten. Dat kan alleen als je al in de agenderingsfase in Den Haag zit.”

Duteweerd werkt aan de toekomst van VIC; een strakke onderzoekslocatie met een experimenterhal, meer proeven bij de klant op locatie en meer samenwerking met het onderwijs. “Maar de prioriteit ligt nog even bij het herstellen van de hagelschade en de bouw van een biggenstal.” Ver na de files rijdt Duteweerd terug naar huis. ■